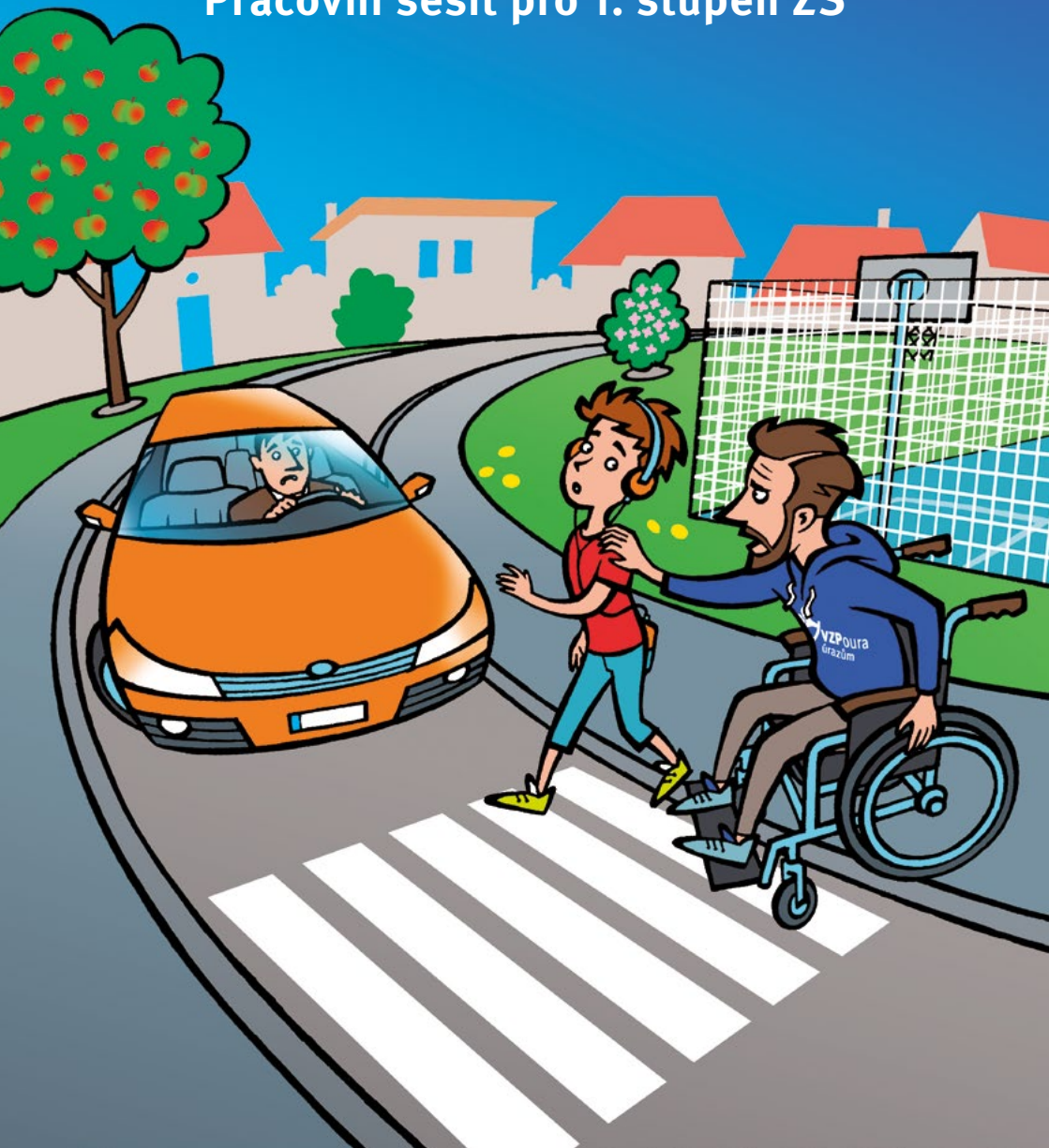

VZPOURA ÚRAZŮM

Pracovní sešit pro 1. stupeň ZŠ

PŘI HŘE BEZPEČNĚ

Už se vám určitě stalo, že jste se vy nebo váš kamarád zranili při hře nebo sportu. Ať už to bylo odřené koleno nebo zlomená ruka, určitě to nebylo nic příjemného. Jak tomu předejít? Máme vlastně jen dvě možnosti. Uhodnete, která je ta správná?

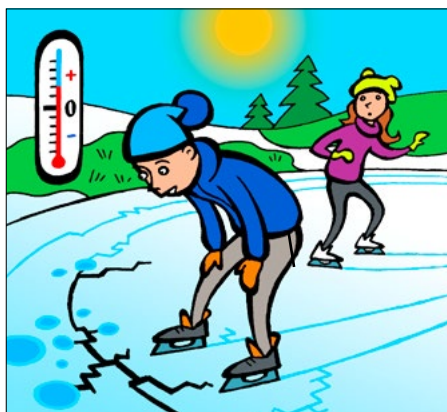
- A. Přestaneme si hrát! A už nikdy nebudeme jezdit na kole nebo plavat.
- B. Opatříme si ochranné pomůcky na sport a budeme dodržovat pár základních pravidel bezpečnosti.

Uhádli jste? Určitě ano. Rozhodně si hrát budeme a sportovat taky!

Jaké ochranné pomůcky nebo bezpečnostní prvky tedy můžeme využít při sportování? Zkuste společně s učitelem přiřadit ke každému z následujících sportů alespoň jednu ochrannou pomůcku či bezpečnostní prvek:

- Jízda na kole ¹
- Sjezdové lyžování nebo snowboard ²
- Kolečkové brusle ³

Sportující děti porušily hned několik pravidel bezpečnosti. Která to jsou?

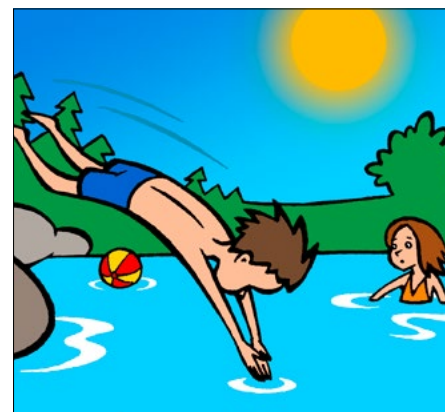
Nyní se podívejte na následující obrázky.

Najdete na nich aspoň tři rozdíly a uhádnete, která situace je pro vás bezpečná?

Chlapec na jednom z obrázků musí dodržet jednoduché pravidlo, které mu může zachránit život.

Uhodnete které?

Příklady správných odpovědí: 1) helma, odrazky, 2) helma, chránič páteře, 3) helma, chránič kolena a loktů.

PRAVIDLA PRVNÍ POMOCI

Už tedy víte, jaká bezpečnostní pravidla je třeba dodržovat, abyste se vyhnuli bolestivým zraněním. Jenže věc má malý háček. Někdy zkrátka můžete mít smůlu. I přes veškerou opatrnost se tak můžete dostat do situace, kdy budete vy sami nebo váš kamarád nutně potřebovat pomoc. Můžete si ale být jisti, že jsou lidé, kteří vám rádi pomohou.

V České republice existují tísňové linky, na nichž můžete nahlásit úraz, nehodu, požár a podobné nebezpečné situace. Když na ně zavoláte, ať už ve dne nebo v noci, tak za vámi přijedou nebo vám aspoň dobře poradí.

Spolu s učitelem si zkuste vybavit, na jaké tísňové linky můžete v případě nouze volat.

Díky následujícím pomůckám si je lépe zapamatujete:

Hasiči 150 = 0 jako smotaná hasičská hadice

Záchranná služba 155 = 5 jako invalidní vozík

Policie 158 = 8 jako policejní pouta

Evropská tísňová linka 112 = 1 + 1 = 2

Nyní si vezměte tužku a k telefonním číslům linek přiřadte správné názvy záchranných týmů.

112

Hasiči

158

Záchranná služba

150

Policie

155

Evropská tísňová linka

Když voláte na tísňovou linku, měli byste záchranným vždy rychle a stručně říct vše podstatné. Co ale záchranníci potřebují vědět? Napadnou vás alespoň tři základní údaje?

Nyní si s učitelem pečlivě pročtete, jaké informace byste měli při volání na tísňové linky nahlásit.

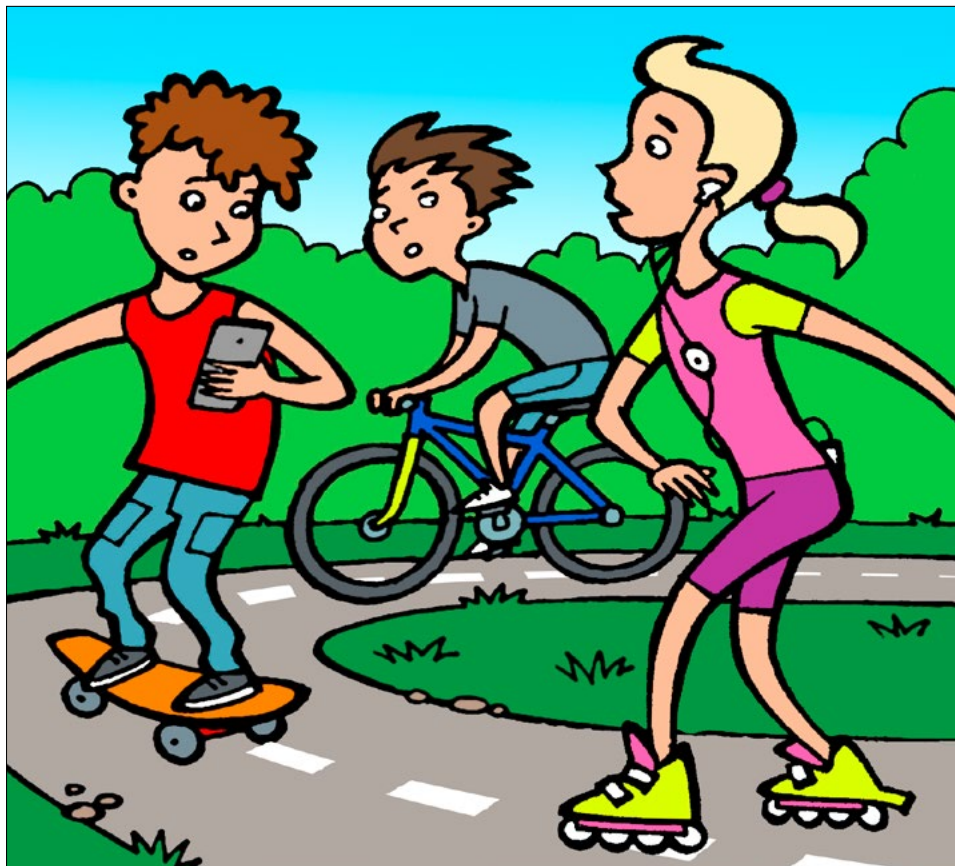
- Co se stalo a jakého rozsahu událost je (popis události, co je ohroženo nebo zasaženo, jaký je počet postižených).
- Kde přesně se událost stala (adresa – okres, obec, ulice, číslo popisné a orientační, popřípadě číslo silnice, kilometr, směr jízdy nebo jakékoli bližší určení místa události).
- Své jméno, číslo telefonu, ze kterého voláte, a místo, odkud voláte.
- Odpovídejte na další dotazy operátora tísňové linky. Po skončení hovoru vám může operátor zavolat zpátky pro ověření události nebo upřesnění některých údajů.

JEZDĚTE PŘIPRAVENI

Taky rádi jezdíte na kole? Vsadili bychom se, že ano. Věděli jste však, že kolo je dopravní prostředek úplně stejně jako auto nebo motorka, a cyklista tak musí dodržovat zákonem stanovená pravidla silničního provozu?

Zkuste si teď s učitelem vybavit alespoň tři povinnosti každého cyklisty, které byste měli mít na paměti.

Podánilo se? Nyní si na druhé straně pozorně přečtete souhrn těch nejdůležitějších zákonem daných pravidel pro cyklisty, která jsme pro vás vybrali.

JAK SPRÁVNĚ JEZDIT NA KOLE

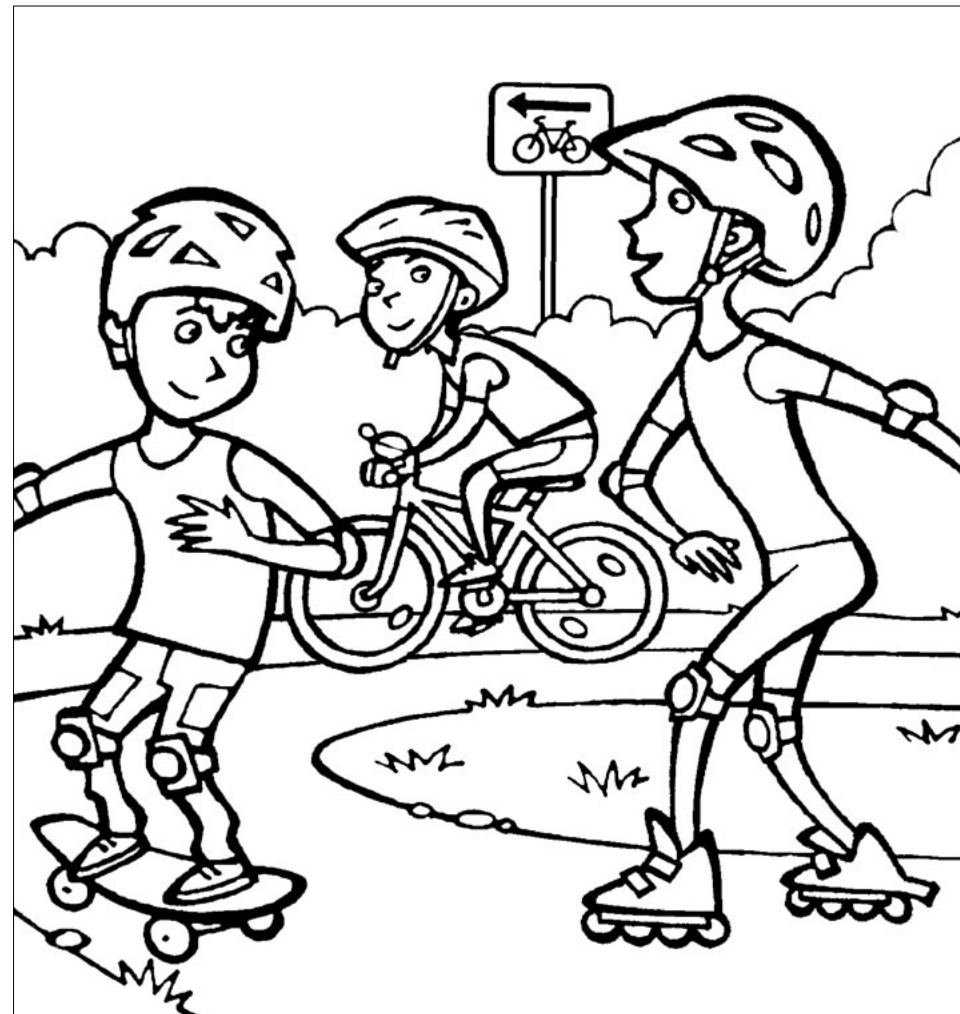
- Cyklista je povinen jezdit v pruhu pro cyklisty nebo po stezce pro cyklisty, pokud jsou na vozovce vyznačeny.
- Na silnici se na jízděm kole jezdí při pravém okraji vozovky.
- Cyklisté smí jezdit jen jednotlivě za sebou.
- Cyklista mladší 18 let je povinen mít za jízdy nasazenou ochrannou přilbu.
- Děti mladší 10 let smí na silnici jet na jízděm kole jen pod dohledem osoby starší 15 let. Toto pravidlo neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně.
- Na jednomístném jízděm kole není dovoleno jezdit ve dvou.
- Cyklista nesmí jezdit bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízděm kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení nebo ohrožovaly druhé.
- Při jízdě musí mít cyklista vždy nohy na šlapadlech.
- Pokud je hůře vidět (např. mlha, šero, tma), je cyklista povinen mít za jízdy rozsvícené bílé světlo vpředu a červené vzadu.
- Vyhrazený jízděm pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může použít i osoba jedoucí na kolečkových bruslích, skateboardu, longboardu či koloběžce.
- Před vjezdem na přejezd se cyklista musí rozhlédnout na pravou i levou stranu a přesvědčit se, že může vozovku bezpečně přejet bez toho, aby ohrozil sám sebe nebo ostatní účastníky silničního provozu.

VYMALUJTE SI BEZPEČNOU SITUACI

Na těchto dvou stranách naleznete omalovánky, které zobrazují děti dodržující pravidla bezpečnosti.

Obrázek si barevně vymalujte a dobře si zapamatujte, co nakreslené děti dělají. Není to nic složitého, a přesto i takové dodržování několika jednoduchých pravidel dokáže zabránit vážným úrazům.

KVÍZOVÉ OTÁZKY

Pomocí následujících kvízových otázek si prověřte, zda se doma, v přírodě nebo na silnici dokážete chovat bezpečně a jestli víte, které situace pro vás představují riziko úrazu.

1

Když jsme sami doma a někdo zazvoní, můžeme mu otevřít?

ANO NE

2

Smíme se houpat na židli?

ANO NE

3

Můžeme požár elektrického zařízení (např. varná konvice nebo počítač), které je připojené k elektrickému proudu, hasit vodou?

ANO NE

4

Je nutné použít bezpečnostní pás v autosedačce?

ANO NE

5

Smíme si hrát na chodníku?

ANO NE

6

Musíme používat přilbu na kole, koloběžce a in-line bruslích?

ANO NE

7

Je potřeba nosit za tmy reflexní materiály?

ANO NE

8

Je přecházení mezi auty bezpečné?

ANO NE

9

Můžeme se za bouřky schovat pod vysoký strom?

ANO NE

10

Smíme v přírodě skákat do vody po hlavě?

ANO NE

Spřávné odpovědi: 1) Ne. Dvěře bytu otvírejte vždy jen opravdu dobře známým lidem. Využívejte kukátko a dveřní řetěz. 2) Ne. Židle se při houpání může převrátit a vy byste si mohli poranit páteř. 3) Ne. Tato zařízení můžete hasit pouze práškovým nebo sňhovým hasicím přístrojem. Nikdy nevodou nebo pěnovým hasicím přístrojem. 4) Ano, je to nutné. Pás vás lépe ochrání při autohavárii. 5) Ne. Na hraní je hřiště. Chodník je hned u silnice a mohli byste spadnout pod auto. 6) Ano. Do 18 let je to dokonce povinné. Přiřba vás chrání před úrazy hlavy, které jsou velmi časté a nebezpečné. 7) Ano. Reflexní materiály jsou za snížené viditelnosti viditelné i na dálku. Mimo osvětlené oblasti jsou dokonce povinné. 8) Ne. Mezi auty nejste vidět a řidič vás může přehlédnout. Při přecházení použijte vždy přechod pro chodce. 9) Ne. Koruna vysokého stromu zvyšuje nebezpečí zásahu bleskem. 10) Ne. Mohli byste hlavou narazit na dno. Navíc nikdy neřte, jestli pod hladinou není nějaký předmět, o který byste se mohli poranit.

Co je VZPoura úrazům?

Jsme tým aktivních lidí, kterým se během jedné vteřiny obrátil celý život naruby. Po těžkém úrazu jsme skončili na vozíku a s následky vážných zranění se budeme potýkat do konce života.

Ve VZP jsme se společně sešli nad projektem prevence úrazů dětí, který spočívá v edukačních přednáškách pro žáky a studenty přímo na školách.

Do projektu VZPoura úrazům se můžete zapojit i vy. Moc rádi přijedeme do vaší školy a popovídáme si s vámi o úrazech i o životě na vozíku. Zeptat se nás můžete úplně na cokoli.

**VÍCE INFORMACÍ,
MATERIÁLY KE STAŽENÍ
A REZERVACE BESED:**

www.vzpoura-urazum.cz

E-MAIL:

vzpoura-urazum@vzp.cz

VZPOURA-1ST-3/2024